

Przypomnijmy, że jest to organ reprezentowany w równej liczbie przez:

- 1) nauczycieli wybranych przez ogół nauczycieli,
- 2) rodziców wybranych przez ogół rodziców,
- 3) uczniów wybranych przez ogół uczniów.

Z uspołecznieniem szkół nie jest chyba najlepiej, jeśli bodajże w około 8% placówek oświatowych działają rady szkół... Nie jest chyba najlepiej, jeśli po bez mała 20 latach funkcjonowania ustawy o systemie oświaty na witrynie MEN w zakładce „Rady rodziców” http://men.gov.pl/index.php?option=com_content&view=section&layout=blog&id=41&Itemid=302 czytamy już na wstępie, w tekście z 4 kwietnia 2011 roku:

Polska szkoła może być (podkreślenie moje) miejscem przyjaznym, nowoczesnym i bezpiecznym. Osiągnięcie tego jest możliwe, jeśli będą ze sobą współdziałać nauczyciele i rodzice.

Mniej więcej w tym samym duchu przebiegały dyskusje nad nowym kształtem oświaty po roku 1989, co jako młody wtedy nauczyciel dziś świetnie jeszcze pamiętam...

Niemniej na wymienionej witrynie MEN mamy np. poradnik „Jak założyć radę rodziców?” oraz informację o powołaniu Rady Rodziców przy Ministrze Edukacji Narodowej. Jeśli już

o materiałach mowa, to z linku <http://rodzicewszkole.pl/content/view/1/3/> można pobrać obszerny poradnik „Rodzice w szkole” wydany w 2009 przez Instytut Inicjatyw Pozarządowych. Publikacja stanowi cenne kompendium wiedzy o funkcjonowaniu rad rodziców w aspekcie prawnym, finansowym i organizacyjnym.

Zapisy prawne więc są, zaś przyczyny często słabej aktywizacji rodziców tkwią, jak sądzę, w zawiłych szkolnych relacjach, miotamy się przeważnie od całkowitej bierności po nadaktywność nielicznych. I tak źle, i tak niedobrze. Wydaje się, że ustawowa idea uspołecznienia oświaty udała się tylko w skali mikro, w skali makro jeszcze przegrywamy. Ale w skali mikro jest wiele pięknych, budujących przykładów. Wiele rad rodziców działa jednak wspólnie, wystarczy przyjrzeć się zasobom Internetu. Liczne witryny rad rodziców szkół, stowarzyszeń, fundacji to przykłady aktywności wielu grup ludzi.

Rady rodziców są już także na Facebooku, np. <http://www.facebook.com/search.php?q=rada%20rodzic%C3%B3w&init=quick&tas=0.044559608103809434&ref=ts#!/pages/Rada-Rodzic%C3%B3w-przy-II-LO-w-Gliwicach/151763718220519>

A jak wiadomo, czego nie ma na Facebooku, to nie istnieje!

Nowości w prawie oświatowym

Wydarzyła się rzecz bezprecedensowa w historii tego działu „Meritum” – praktycznie nie ma nowości (piszę te słowa 30 maja)! Prawie niczego nie opublikowano od poprzedniego numeru. Uchwalono co prawda ustawę o systemie informacji oświatowej, podpisanych jest kilka kolejnych rozporządzeń, pojawiają się liczne projekty, ale ukazały się jedynie:

1. **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ** z dnia 19 kwietnia 2011 roku w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach: blacharz izolacji przemysłowych, monter izolacji przemysłowych, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, opiekun osoby starszej, technik energetyk, technik gazownictwa, technik przeróbki kopaliny stałych, technik sztukatorstwa i kamieniarstwa artystycznego, technik tyfłoinformatyk i technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej (Dz. U. Nr 100, poz. 582) – data wejścia w życie: 1 czerwca 2011 roku,
2. **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ** z dnia 12 maja 2011 roku

w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących służących zapewnieniu skutecznego wykonania programu „Owoce w szkole” (Dz. U. Nr 103, poz. 594) – data wejścia w życie: 28 maja 2011 roku. Rozporządzenie dotyczy szkół uczestniczących już w ww. programie. Te „środki towarzyszące” to:

- zobowiązanie dyrektorów szkół do zapewnienia zrealizowania przez szkołę co najmniej dwóch zajęć w każdym semestrze roku szkolnego wzbogacających wiedzę uczniów o zdrowych nawykach żywieniowych – w ramach edukacji przyrodniczej lub wychowania fizycznego,
- wskazanie dyrektorom możliwości podjęcia różnych innych działań w tym zakresie w ramach edukacji przyrodniczej (zamieszczanie na stronie internetowej szkoły treści wzbogacających wiedzę uczniów o zdrowych nawykach żywieniowych, a w miarę możliwości także o sektorze warzyw i owoców; organizowanie pracy w ogrodzie, co najmniej raz w semestrze;

zorganizowanie wycieczki do gospodarstwa rolnego lub zakładu przetwórstwa owoców i warzyw, co najmniej raz na etapie edukacyjnym; stosowanie innych sposobów upowszechniania informacji o programie „Owoce w szkole”, poprzez organizowanie wystaw, przygotowywanie prezentacji lub wydawanie gazetek),

– poinformowanie o podjętych działaniach Agencji Rynku Rolnego w trybie, zakresie i terminie wskazanym w rozporządzeniu.

Ciekawe, prawda? Zdrowe nawyki żywieniowe – słusza sprawa.

* * *

Minęły dwa tygodnie, jest połowa czerwca, imieniny Jolanty i... kilka nowych aktów prawnych. Od 15 czerwca właśnie zaczęło obowiązywać **ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW** z dnia 25 maja 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników (Dz. U. Nr 111 poz. 652). Analogicznie, jak w latach ubiegłych, jest ono związane z rządowym programem „Wyprawka szkolna”, dotyczy zaś pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników, udzielanej uczniom rozpoczynającym w roku szkolnym 2011/2012 naukę w klasach I-III szkoły podstawowej, w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, w klasie III gimnazjum, w klasie III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, w klasie III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych lub w klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, a także uczniom słabo widzącym, niesłyszącym, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Uwzględnia się także kryterium dochodowe (na osobę w rodzinie, wynikające z zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej – obecnie 351 zł miesięcznie). W uzasadnionych przypadkach można posiadać wyższe dochody, ale liczba uczniów, którym zostanie udzielona pomoc w tym trybie, nie może przekroczyć w danej gminie 10% ogólnej liczby dzieci objętych programem. Wartość przyznawanej pomocy mieści się w kwotach od 180 do 390 zł. O pomoc mogą starać się rodzice ucznia (prawni opiekunowie, rodzice zastępczy), nauczyciele, pracownicy socjalni lub inne osoby, za zgodą przedstawiciela ustawowego lub rodziców zastępczych. Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2011/2012, w terminie ustalonym przez organ prowadzący.

Odnotujmy także ukazanie się **ROZPORZĄDZENIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ** z dnia 12 maja 2011 roku w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. Nr 109, poz. 631). Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem

1 września 2011 roku (dotychczasowe, z 7 marca 2005 roku, traci moc). Powyższy akt prawny dotyczy funkcjonowania publicznych:

- a) placówek oświatowo-wychowawczych (placówki wychowania pozaszkolnego: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, młodzieżowe ośrodki sportowe, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie i pozaszkolne placówki specjalistyczne, szkolne schroniska młodzieżowe),
- b) młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz specjalnych ośrodków wychowawczych dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
- c) ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
- d) placówek zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.

Z kolei obowiązujące od 15 czerwca **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI** z dnia 12 maja 2011 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu organizowania praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych prowadzonych przez szkołę lub zespół szkół, działających przy zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich (Dz. U. Nr 110, poz. 650) zobowiązuje szkoły przy zakładach poprawczych do zapewnienia nieletnim możliwości pracy w warsztatach szkolnych, określając ponadto kwestie organizacyjne oraz kompetencje i zadania dyrektora szkoły.

Na koniec jeszcze dwie zmiany (obowiązujące od 1 lipca) w ustawie z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, ze zmianami):

- pierwsza dotyczy art. 90n (wniosek o przyznanie uczniowi świadczenia pomocy materialnej)

- i jest wynikiem ukazania się ustawy z dnia 25 marca 2011 roku o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców,
- druga to z kolei skutek ukazania się ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (zmiany art. 3 pkt 1a lit. b, art. 9f ust. 2, 62 w ust. 5c, 71c ust. 1 – pojęcie „podmiot leczniczy”).

Szkolnictwo artystyczne

Korzystając okazji, poświęćmy dziś jeszcze nieco miejsca szkołom resortowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jest to o tyle istotne, że szkoły te funkcjonują w odrębnym systemie prawnym uwzględniającym specyfikę tych placówek. Może jednak, zanim dojdziemy do przepisów, warto przeczytać informację, którą znalazłem na witrynie MKiDN (<http://www.mkidn.gov.pl/>):

System kształcenia artystycznego

Szkolnictwo artystyczne w Polsce umożliwia szczególnie uzdolnionym artystycznie dzieciom i młodzieży zindywidualizowane kształcenie w poszczególnych dziedzinach sztuki. Tworzy odrębny, w stosunku do kształcenia ogólnokształcącego, system, za który odpowiada minister właściwy ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Zadania ministra wynikające z wypełniania funkcji organu prowadzącego dla części szkół i organu nadzoru dla wszystkich szkół artystycznych realizowane są w Departamencie Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej MKiDN oraz w Centrum Edukacji Artystycznej.

System tworzą:

- szkoły artystyczne realizujące wyłącznie kształcenie w zakresie przedmiotów artystycznych,
- szkoły artystyczne realizujące równolegle przedmioty artystyczne i przedmioty ogólnokształcące (wg tej samej podstawy programowej i zasad jak w szkołach ogólnokształcących),
- placówki artystyczne – ogniska artystyczne umożliwiające rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych,
- bursy – placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania,
- uczelnie artystyczne.

Typy szkół artystycznych stopnia podstawowego i średniego:

- ogólnokształcąca szkoła muzyczna I stopnia,
- ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia,
- szkoła muzyczna I stopnia (bez pionu ogólnokształcącego),
- szkoła muzyczna II stopnia (bez pionu ogólnokształcącego),

- policealna szkoła muzyczna,
- ogólnokształcąca szkoła sztuk pięknych (z pionem ogólnokształcącym),
- liceum plastyczne (z pionem ogólnokształcącym),
- policealna szkoła plastyczna,
- ogólnokształcąca szkoła baletowa,
- szkoła pomaturalna bibliotekarska i animatorów kultury,
- szkoła sztuki cyrkowej.

W szkołach artystycznych można zdobyć następujące zawody:

- muzyk,
- plastyk,
- tancerz,
- aktor scen muzycznych,
- aktor cyrkowy,
- animator kultury i bibliotekarz.

Trudno jednak byłoby znaleźć na witrynie ministerstwa akty prawne dotyczące szkolnictwa artystycznego. Mamy jednak na szczęście witrynę Centrum Edukacji Artystycznej. Dla czytelników spoza branży wspomnę, że jest to jednostka budżetowa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, aktualnie funkcjonująca na podstawie rozporządzenia z dnia 22 września 2004 roku (Dz. U. Nr 226, poz. 2292 z późn. zm.), realizująca zadania organu prowadzącego oraz sprawująca nadzór nad szkołami artystycznymi stopnia podstawowego i średniego. Tam w zakładce „akty prawne” znajduje się prawdziwe kompendium prawne, trwają również prace nad ujednoczeniem tekstów rozporządzeń (http://www.cea.art.pl/akty_prawne.html).

Przydatna może być również wyszukiwarka Sejmu RP (internetowy system aktów prawnych): <http://isap.sejm.gov.pl/KeywordServlet?viewName=thasS&passName=szkolnictwo%20artystyczne>. Link odsyła do kilkudziesięciu aktów prawnych związanych ze szkolnictwem artystycznym.

I na koniec jeszcze jedno pytanie – drodzy nauczyciele, czy otrzymaliście już świadczenie urlopowe (z art. 53. 1a. KN) – w tym roku 1093,93 zł brutto (dodajmy, że tyle samo wynosi odpis podstawowy z ZFŚS (dla pracowników niepedagogicznych) na jednego zatrudnionego wyniesie $37,5\% \times 2917,14 \text{ zł} = 1093,93 \text{ zł}$).

Ja już otrzymałem, więc z przyjemnością udaję się na urlop.

Autor jest nauczycielem konsultantem w Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli, kierownikiem Wydziału w Radomiu